

मार्गः, ¹अपामार्गः, मार्जः, मिमार्जिषः-मिमृक्षः, मरीमर्जः;
 मार्जितुम्-मार्ष्टुम्, मार्जयितुम्, मिमार्जिषितुम्-मिमृक्षितुम्, मरीमृजितुम्;
²मृजा, ⁴मृष्टिः, मार्जना, मिमार्जिषा-मिमृक्षा, मरीमृजा;
 परिमार्जनम्-³सम्मार्जनी, ⁴सामार्जनम्, मार्जनम्, मिमार्जिषणम्-
 मिमृक्षणम्, मरीमृजनम्;
 मार्जित्वा-मृष्ट्वा, मार्जयित्वा, मिमार्जिषित्वा-मिमृक्षित्वा, मरीमृजित्वा;
 विमृज्य-अपमृज्य, विमार्ज्य, विमिमार्जिष्य-विमिमृक्ष्य, विमरीमृज्य;
 मार्जम् २, } मार्जम् २, } मिमार्जिषम् २-मिमृक्षम् २, }
 मार्जित्वा २-मृष्ट्वा २, } मार्जयित्वा २, } मिमार्जिषित्वा २-मिमृक्षित्वा २, }
 मरीमृजम् २; } ⁵मर्जूः, ⁶मार्जारः, ⁷मार्जालीयः ।
 मरीमृजित्वा २; }

1. 'हलश्च' (3-3-121) इति संज्ञायां घञि, कुत्वे, 'उपसर्गस्य घञ्यमनुष्ये बहुलम्' (6-3-122) इति 'अप' इत्युपसर्गान्त्याकारस्य दीर्घे रूपमेवम् । अपमृज्यतेऽनेन व्याख्यादिरिति अपामार्गः = ओषधिविशेषः ।
2. स्त्रियां भावादौ भिदादिपाठात् (3-3-104) अङि, औपदेशिकङित्वादस्य प्रत्ययस्य 'मृजेरजादौ—' (भाष्यवाक्यम् 1-3-5) इत्यत्र नास्य ग्रहणमिति निर्णयात्, 'क्विति च' (1-1-5) इति वृद्धिनिषेधे च रूपमेवम् । बाहुलकात् क्तिन वृद्धौ च माष्टिः इत्यपि रूपमिति ज्ञेयम् । मा. धा. वृत्तौ तु 'माष्टिरिति चुरादौ वक्ष्यते' इत्युक्तम् । चुरादिषु तु कुवापि माष्टिशब्दनिष्पत्तिः तेन न क्रियते । मृष्टिरिति तु बाहुलकात् क्तिन, क्तिचि वा निष्पद्यत इति ज्ञेयम् ।
3. सम्मार्जनी इति करणव्युडन्तात् स्त्रियां टित्वेन ङीप् रूपम् । सम्मार्जनी = शोधनसाधनी ।
4. सम्पूर्वकादस्माद् भावे 'अभिविधौ भाव इनुण्' (3-3-44) इतीनुणि, तदन्तात् 'अण् इनुणः' (5-4-15) इति स्वार्थिके अण्प्रत्यये, 'इनण्यनपत्ये' (6-4-164) इति नान्तस्य प्रकृतिभावे च रूपमेवम् । क्लीबत्वं लोकादत्रेति ज्ञेयम् । काशिकायाम् (6-4-164) उदाहृतमिदं पदम् ।
5. 'मृजेगुणश्च' (द. उ. 1-165) इत्युप्रत्यये, वचनादेव वृद्धयपवादे गुणे च रूपम् । मर्जूः=शुद्धिः ।
6. 'कञ्जिमृजिभ्यां चित्' (द. उ. 8-67) इत्यारन्प्रत्यये रूपसिद्धिः । माष्टि भवनमिति मार्जारः=बिडालः ।
7. 'स्थाचतिमृजेः आलवालजालीयरः' (द. उ. 10-1) इत्यनेन यथासंख्यमालीयर प्रत्यये रूपमेवम् । माष्टि अशुभं रक्षांसि चेति मार्जालीयः = अग्निः ।
- A. 'पयोधराश्चन्दनपङ्कदिग्धान् वासांसि चामृष्टमृजानि दृष्ट्वा ।' भ. का. 11.27.